

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadványi árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona
 Másfelvételre: 12
 Külföldre: Negyedévre 5
 Másfelvételre: 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Cászló József.

Egyeszeszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Deák Ferenc emlékezete.

Deák-ünnep a kaszinóban.

— okt. 18.

Debrecen város közönsége tegnap ünnepelte Deák Ferenc emlékeztét, a haza bölese születésének századik évfordulója alkalmából.

A Csokonai kör a kaszinóval együtt rendezte az emlékünnepet, melyen megjelent a debreceni társadalom színe java.

A kaszinó nagytermében széles magas dobogót emeltek, mely felett délszaki növények, pálmák, babérbokrok és virágok közt függött Deák Ferenc arcképe.

A pompás felékesített terem első széksorait Debrecen előkelő urasszonyai foglalták el a termet pedig színültig megtöltötték közéletünk kiválóságai, a Csokonai kör és a kaszinó tagjai. Ott voltak az ünneplő közönség soraiban: Puky Gyula főispán, Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, Igyártó Sándor kir. főügyész, Lengyel Imre kir. tanácsos, Szücs Miklós kir. törvényszéki elnök, Fauszt Elek kir. pénzügyigazgató, dr. Galánfy János kir. ügyész, Géressy Kálmán a Csokonai kör elnöke, Komlóssy Dezső, Komlóssy Artúr, Zádor Lajos, Tolnay Kornél m. á. v. üzletvezető, Ráso Gyula alispán, Weszprémy Zoltán főjegyző, Kovács József polgármester, Szilágyi Imre, dr. Kőrösi Kálmán, dr. Tüdös János, Szabó Kálmán, Kardos László, Boeczán Elemér, dr. Kenéz Gyula, dr. Kardos Albert, Csáky Adorján gróf, dr. Berger Andor, Fischbein Ignác, Berger Jenő, Lukács Ármin, dr. Freund Jenő s közéletünk ismert szereplői közül még sokan.

Az emlékünnep a Szózatval kezdődött, melyet a városi dalegylet tagjai énekelték.

Az ünnepi megnyitó beszédet Szuzyogh Sándor, a kaszinó elnöke mondotta. Röviden, de lelkesen jellemezte az ünnep jelentőségét, Deák Ferenc egyéni, politikai és nemzeti nagyságát és üdvözölte a kaszinó nevében és a Csokonai kör megbizásából is a megjelent díszes közönséget.

Dobiecki Sándor, a III. kerület országgyűlési képviselője s a Csokonai kör elnöke tartotta meg ezután ünnepi emlékbeszédét. Nagyszabású történelmi tanulmány ez, mely felülexelkedve a napi eseményeken, a historikus részrehajlatlan ságával, a hazafi lángoló lelkeségével, az ügybuzgó államférfi teljes alaposágával rajzolja a magyar nemzet nagy küzdelmét, a mult században lefolyt hatalmas nemzeti átalakulás előzményeit, a mostanosi harcát s mindezekben Deák

Ferenc egyéniségét döntő vezérszereplését.

Ugyszólván lépésről lépésre kíséri Magyarország alkotmányjogi történetét 1903 tól, Deák születésétől egészen 1876. január 28 ig, Deák Ferenc haláláig.

Nem közönséges ékesen szóló emlékbeszéd ez, hanem tartalmas, mélyen járó, széles látókörű, nagy képzettségű, bátor szellemű politikus történelmi tanulmánya, mely aprólékos gondnal és részletességgel világítja meg a kort, a viszonyokat, a szereplő egyéneket, az eszméket, az irányokat, a küzdelmek forrását, célját, hullámszerűségét és eredményét, hogy mindezek alapján hiven megfesthesse a hődotat rajongásával körülfont Deák Ferenc lélekrajzát.

Látjuk Deák Ferencet megjelenni a rendi táblán és Dobiecki széles keretben vázolván az időt és az embereket, lépésről lépésre kíséri az országgyűlésen első ízben megjelent Deák működését végig azon a hatalmas pályán, melynek minden diadala összeforrt a nemzettel.

S mindezt Dobiecki nem a saját szavaival, nézeteinek előtérbe állításával cselekszi, hanem Deák tetteinek bemutatásával. Deák Ferencet — ugymond — igazán csak saját kijelentései jellemzik. S ezek nemesak aranymondások, hanem olyan megdönthetetlen elvek, melyekre a nemzet ujjaferemtésének alapját fektetett. S hogy e nagy, e fenséges munkásságát megismerhessük, a kegyeletnek ez órájában idézzük vissza emlékünkből, hogy miket mondott és miket cselekedett mint vezér, mint a haza bölese és végül mint alkotó.

A jobbágyság felszabadítása, a közteherviselés és az egyenjogúság érdekében folytatott küzdelemmel kezdődött Deák jellemzését.

A mit a hatalom ront meg, az ismét feléledhet, de a mit a nemzet könynyelműsége önként odavet vagy gyáva sága elhanyagol, azt visszaszerezni ritkán lehet, ez volt Deák kardinális elve, melytől nem tért el soha. Deák vezérsége a szabadságharcig tartott, az után a szomorú időkben mint a haza bölesét jellemzi őt Dobiecki, végül bemutatja mint alkotót.

Itt sem tér el Dobiecki a történet író tárgyilagosságától, de midőn Deák óriási bátorságát jellemzi, midőn a jogra és törvényre támaszkodva szembe száll az erőszakkal, ismertetővén Deák halhatatlan kijelentéseit, akaratlanul is a jelen viszonyokra gondol az ember, melyekre ezek a kijelentések oly nagyon alkalmazhatók.

Jogfolytonosság nélkül nincs törvényhozás.

Aldozatot hozhat az ország pénzben és vérben, de jogokban nem!

Önkéntelenül megdobbann ma is a magyar szív ilyen mondásokra!

A nemzetek életében minden egészséges mozgalom az ősök tiszteletén alapozik, mondja Dobiecki tanulmánya végén, melyet így fejez be:

Vajha az igaz, önzetlen hazafiaknak lezajlott ünneplése egészséges mozgalomnak vetné meg alapját s vajha teljesülne Deák fohászként hangzó szavai: Nehéz idők, vészteljes évek mentek el felettünk, vég enyészett szélén állott nemzetünk, de az isteni gondviselés midőn egyrészt annyi szenvedéssel sujtott, másrészt erőt ébresztett keblünkbe, hogy el ne csüggedjünk és a veszélyben forgó hazát még forróbban szeressük.

Dobiecki Sándor hatásos emlékbeszéde után Varga Domokos hittanhallgató állt ki a dobogóra s tüzesen elszavalta Lampért Géza versét.

Végül a városi dalegylet a Himnusz énekelte, melyet a közönség állva, mély megilletődéssel hallgatott meg.

Ezzel a kegyeletos emlékünnep véget ért.

Koszoru-ügy Debrecenben.

Öreg katonák terve. — Diákok tüntetése.

— okt. 18.

A három évet kiszolgált katonák nem örömet maradnak bent tovább. Busulnak, keseregnek, hogy nem mehetnek haza. Szabad óráikban korcsmába mennek, ott találkoznak polgáremberekkel, a kiktől azt hallják, hogy: *mi nektek fáj, nekünk is fáj!* — és erre még jobban elbusonganak.

Igy esett Debrecenben is, hogy a 39-ik gyalogezred 15—20 öreg bakája eljárógatott az olajútó csárdába és ott találkozott olyan polgárokkal, a kik hazánk e legujabb elbusultjait parázs szóval még békétlenebbé izgatták.

Ez rövid és hü története annak az eseménynek, hogy a 39-ik gyalogezred öreg katonái közül tegnap egy *Biró nevű fogságba vetettek.*

Körülbelül 20—25 katona járt vele együtt a nevezett csárdába, a hol aztán Birót úgy feltüzeltelte Nánási építömester biztatása, hogy *Biró* ennek hatása alatt megbeszélte

bajtársaival, hogy *Erdei* Károly főiskolai hallgató útján megkoszorúzzák az emlékkertben álló Szabadság szobrot.

A terv híre elterjedt polgárok között is; ezek egyikétől meghallotta a 39-ik gyalogezred egyik olyan katonája, a ki nem járt az olajútóba s ez bejelentette az esetet *Wolff* kapitánynak.

Az ügy *Vogel* ezredes elé került, a ki azonnal vizsgálatot indított, kikutta a koszorúzás tervének híveit és lelkükre beszélt, hogy ez a tüntetés a katonai szabályokba ütközik, megvalósítva feleslegesen súlyosbítaná a bentartottak helyzetét, a nélkül, hogy bárkinak használnának vele; mondjanak tehát le róla. A legbékétlenebb *Biró* nevű katona pedig fogságba került. Illetékes forrásból tudjuk, hogy a többi katona nem kap büntetést, legfeljebb 2—3 öreg bakát sujt fegyelmi büntetés.

Idáig ez a koszorú-ügy, melyet *Vogel* ezredes tapintatosan intézett el. Az is dicséretes előrelátás volt, hogy az ezredes *Wolff* százados kíséretében felkereste a főiskola igazgatóját, dr. *Erdős* Józsefet, arra kérve őt, hogy ha lehet világosítsa fel az ifjúságot: milyen bajba kevernék az öreg katonákat, ha ezeket bármennyire hazafias, de katonailag tiltott tüntetésbe belevonnák. Hagyják tehát békén az öreg katonákat, elég teher rajtuk az, hogy tovább kell szolgálniuk!

Ekkor azonban felkereste *Vogel* ezredes *Boczkó* Sámuel főkapitányt is és azzal a hivadással, hogy az olajútó csárdában a Szabadság-szoborra szánt koszorút és nemzeti zászlót rejtegetnek, ennek elkobzását kérte.

Ez már kissé túllőtt a célon. De még inkább helyteleníteniünk kell, hogy a rendőrség felesleges buzgalommal rögtön házkutatást tartott az olajútó csárdában, a melyhez a katonaságnak semmi köze és tüvé tett ott mindent, hogy a koszorút és zászlót előkerítse.

A rendőrség természetesen semmit sem talált; mert hiszen még csak terv volt az egész — ily mohó rendőri beavatkozásra semmiképen sem alkalmas terv és ezzel a debreceni koszorú-ügyet be is fejezhetnők, ha tegnap este a diákság vasárnapi néppel elkeseredve utcai tüntetést nem rendez.

A diákok azonban összeverődtek és tüntettek. A szabadság-szobor előtt elénekelték a Szózatot meg a Himnuszt; azután a Kossuth-nóta hangjai mellett végig vonultak a Csapó-utcán, lehurogták *Wolff* századost, majd a Kossuth-utcán a

kaszinót; végül pedig az öreg bakákat éljenezve békességgel szétoszlottak.

Reméljük, hogy ezzel a debreceni koszorú-ügy véget is ért. — Semmi szüksége nincs arra sem Debrecen városának, sem a bentartott öreg katonáknak, sem a főiskolai ifjúságnak, hogy a nemzet törvényes jogai megvédelmezése érdekében folyó nemes, — komoly, — szent küzdelmet oly tüntetéssel zavarják meg, a mely felesleges izgalmak veszedelmével lángra lobbantaná az erőszakos szenvedelmeket.

A 7-dik huszárezred löversenye.

— okt. 19.

Borus, zimankós, de esőtől mégis mentes őszi napon folyt le tegnap a cs. és kir. 7-ik, Vilmos huszárezred kitünően sikerült löversenye a lovaregylet pompás verseny terén.

Mozgalmas, élénk élet volt ott tegnap.

A páholyokat szép asszonyok és leányok bájos, festői csoportja foglalta el, míg a verseny pályán és azt övező téren a helybeli minden fegyvernembeli tisztikar és nagyszámban egybegyűlt polgári elem tarkállott.

A versenyt a gavallér tisztikar beléptidjmentesen rendezte, sőt a győztesek ajándéktárgyainak nagy részét is, 6k adták össze, melyek között legértékesebb és legdiszesebb volt s egyúttal legnagyobb örömet is keltett, az ezred tulajdonosa II. Vilmos német császár és porosz király verseny ajándéka. Ez egy diszes, nagyszabású serleg volt, rajta a hatalmas császár domborművé arképe s talpazatába 1903. október 18. A verseny napja belevésve.

E diszes, fejedelmi ajándékot a császár kedves meglepetésül Kaiser Rezső porosz dragonyos hadnagygyal küldte meg mint külön futárral Bécsből, hol Kaiser az ottani német nagykövetséghez van szolgálatra beosztva.

A versenyről magáról az alábbiakban számolunk be.

*

Fél egy órakor vette tegnap a helyben állomásozó 7-ik huszárezred kitünően sikerült löversenye kezdetét, melynek nagy és fényes közönség jelenlétében az idő is kedvezett. A versenytér magyar nemzeti színű, fehér kék és kék sárga zászlókkal dusan volt feldisztatva, a verseny szünetei alatt pedig a 39-ik gyalogezred kitünő zenekara hangversenyezett.

A versenyre II. Vilmos német császár fejedelmi ajándékán kívül diszes verseny ajándékot küldtek még:

Dom Miguel Bragancai herceg ezredes Az ezred hölgyei, herceg Pálffy Miklós, kézdi sárfalvi Benkeő József altábornagy herceg Eszterházy Miklós Antal, gróf Zedtwitz Alfréd ezredes, gróf Eszterházy Sándor, gróf Bréda Viktor őrnagy, gróf Fugger Babenhausen Károly kapitány, gróf Batthyány Gábor kapitány, gróf Haller Jenő főhadnagy, Reinett Florián kapitány, gróf Starhemberg Vilmos kapitány, Chernelházi Chernel Viktor kapitány, gróf Somssich Géza kapitány, gróf Szápáry József kapitány, gróf Széchenyi Viktor főhadnagy, báró Schwaben Durneis Gyula főhadnagy, báró Kapri

Valér főhadnagy, Muhr Gyula tart, hadnagy.

A verseny intézősége az alábbi volt:

Stewardok: bayersheimi Schwitzer Lajos tábornagy, Nagy Viktor ezredes Vogel Pál ezredes, Eckelsberger György ezredes, Nagy Győző alezredes, gróf Bréda Viktor őrnagy. — *Birák*: Dom Miguel Bragancai herceg, gróf Wolkenstein Osváld, Vértesi Weiss Ernő ezredes gróf Zedtwitz Alfréd ezredes, báró Ulm Ferenc őrnagy. — *Verseny bizottság*: Máriássy László alezredes Gróf Starhemberg Vilmos kapitány Lovag Keil Henrik főhadnagy, br. Podman cky Béla hadnagy. *Indítók*: góf Batthyány Gábor kapitány, gróf Haller Jenő főhadnagy. — *Pálya felügyelők*: Kirsch Frigyes kapitány, Nedecyky Ferenc kapitány. — *Mérleg elnök*: Gunka Viktor kapitány, Nerhaft Kristóf kezelő tiszt.

A verseny 2400 méter méteres gátversenyvel indult meg urlovasok számára. Indultak öten. Első lett könnyen 3 hossal Bieta lovagolta tulajdonosa gróf Starhemberg kapitány; második Borzdam, lovagolta tulajdonosa Chernelházi Chernel Viktor kapitány; harmadik Gratiana lovagolta tulajdonosa báró Podmaniczky Béla hadnagy, negyedik Csicsónélovagolta tulajdonosa báró Fekete Aladár hadnagy, ötödik Antonia lett volna, lovagolta Edlinger Oszkár hadnagy de ez a ló a cél előtt elbukott.

Majd sorra következett a többi versenyszám.

II. Tiszti szolgálati lovak akadályversenye.

E versenyben indultak 6 an. Első lett *Csíkó* könnyen, öt hossal lovagolta tulajdonosa *Edlinger Oszkár* hadnagy 2-ik *Scylla* lovagolta *Manasteriotti* Ferenc főhadnagy tulajdonosa; 3-ik küzdelemmel *Szilás* lovagolta tulajdonosa *Schmeidel Strassmiek* Károly kapitány; 4-ik *Csillár* lovagolta tulajdonosa *Fanta Géza* főhadnagy; 5-ik *Adél* a cél előtt elbukott, lovasa és tulajdonosa Sázányi Nagy Leó hadnagy.

III. Félvér akadályverseny.

Indultak négyen. Első lett félhossal küzdelem után *Pepi* lovagolta tulajdonosa *Chernelházi Chernel* Viktor kapitány; 2-ik *Ragyogó* lovagolta tulajdonosa *Fanta Géza* főhadnagy; *Julcsa Ne-decky* Ferenc kapitány lova lovagolta báró *Fekete Aladár* hadnagy és *Losi* lovagolta *Ruttkay* Ferenc hadnagy a cél előtt elbuktak.

IV. Huszárok vadászversenye.

Indult századonként 2 huszár. Első *Vörös* (6. század), 2-ik *Sagica* (5. század), 4-ik *Sáska* (6. század), 5-ik *Szücs* (3. század) közhuszár. A derék legényekből, kik e versenyben elindultak, egy se bukott el a cél előtt.

V. Tiszti szolgálati lovak akadályversenye.

Indultak öten. Első 2 hossal könnyen *Palóc* báró *Podmaniczky Béla* hadnagygyal; 2-ik *Radstadt* *Ruttkay* Ferenc hadnagygyal; 3-ik *Bányamester Tarosay* János főhadnagygyal; 4-ik *Bandita* báró *Fekete Aladár* hadnagygyal.

VI. Altisztek akadályversenye.

Indult századonként 2 altiszt. Első *Bor* őrmester (6. század), 2-ik *Csorba* őrmester (2. század), 3-ik *Porkoláb* szakaszvezető (5. század), 4-ik *Deső* szakaszvezető (5. század), 5-ik *Pap* szakaszvezető (2. század).

VII. Nagy akadályverseny.

Ennek a versenynek legnagyobb érdekessége az volt, hogy ebben vettek részt mint első báró Berg Herman kapitány Barkarol nevű lovával, három hosszal érvén a célhoz és könnyen, II. Vilmos császár gyönyörű tiszteletdíját.

A versenyben ötven indultak.

2 ik lett Paquin lovagolta tulajdososa gróf Stareemberg Vilmos; 3 ik Orvvadász tulajdonosa és lovasa báró Podmaniczky Béla hadnagy; 4 ik Tripos lovagolta tulajdonosa báró Fekete Aladár hadnagy; Edison tulajdonosa és lovasával Chernelházi Chernel Viktor kapitánnyal kitört.

Ezzel a pompás és kitűnően sikerült lóverseny esti fél 5 órakor véget is ért a közönség hosszú sorban vonulthaza a városba.

Este 7 órakor a nap dicsőségére a 7 ik huszárezred tiszti étkezőjében est ebédet adott, mely után tánc volt.

A sikerült verseny befejezéseül nem mulasztottuk el az urlovas egyesület titkárát, Engeszer Józsefet is kiemelni, ki fáradságtalan rendezői munkájával s ellenőrködő teendőivel nagy részt érdemelt ki a lóverseny sikeréből.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepnap
Négyzeti szöv. ipar tanműhely nyitva — va
sárnap kivételével — mindennap délelőtt
7—12-ig és délután 2—6-ig.

* **Ingyen tanítás a népnek.** Tegnap volt a szabad iskola első tanítása. Egy szerre négy helyen gyújtottak fáklyát lelkes férfiak, hogy a tudomány világosságát a nép közt népies módon terjesszék. Mind a négy iskolába, a hol az előadások lefolytak, örömmel tödült a nép. A gyermekek padjait elfoglalták, megtöltötték az egyszerű szegény emberek, a kik a vasárnapot tegnap délután azzal szentelték meg, hogy pihenő idejüket lelkek megtermékenyítésére áldozták. Az áldozat bizonyára áldást hoz nekik, mert Karay Sándor, Nádasdi Alajos, dr. Eberhardt Béla és Zolányi János tanítása a fizikából oly népies nyelven folyt, hogy a gyermek is megértette volna. A Miklós utcai iskolában megjelent Puky Gyula főispán is és ő nyitotta meg a szabad iskola első óráját. Lelkes szavakkal ecsetelte az intézmény hasznos voltát mind az iparosokra, mind a földművelőkre. Halálát tartozik a közönség azoknak a buzgó, nemeslelkű, hazafias férfiaknak, kik a nép ingyen tanítását magukra vállalták. Hallgassák az összegyűltek figyelmesen az előadást és hálálják meg azzal, hogy másoknak is beszélve róla figyelmeztessék azokat a tanítások hasznos és érdekes voltára. — Puky főispán ezután végig hallgatta Zolányi tanár első tanítását.

* **A vidéki hírlapírók szövetségének igazgatósága.** Kulinyi Zsigmond elnöklete alatt ma d. u. a Pannónia szállóban évnegyedes ülést tartott. Az ülésen 580

koronát szavazták meg segélyre szorult vidéki hírlapíróknak. Új tagokul felvették a többek közt Biró Arthur Kolozsvár, Lukács Imre, Moór Gyula Pécs és Farkas Antal (Szeged.) Az igazgatóság értesíti Gelléry Mórt az orsz. ipar egyesület igazgatóját, hogy szívesen jár el ama újságírók ellen, akik a kiállítókat megszarolják egyes vidéki kiállítások alkalmával.

* **Elbocsajtás a honvédség köréből.** A honvédelmi miniszter november hónap 1 sejtől számítva rendfokozatának meg tartása nélkül elbocsajtotta a debreceni m. kir. 3 ik honvéd ezred kötelékéből Herz József tartalékos hadnagy és Sebestyén Lajos Béla tartalékos főhadnagyt.

* **A székely egyesület választmányi gyűlése.** A debreceni székely egyesület tegnap d. e. 11 órakor a jogász s tisztviselő kör helyiségében Pünköszt Ferenc elnöke alatt választmányi ülést tartott. Először a létesítendő székely szövetség átiratát tárgyalták, elfogadták azt, hogy annak központja Marosvásárhely legyen, s elhatározták hogy a székely szövetségbe belépnek. A szövetség alapszabály tervezetének átvizsgálására bizottságot küldtek ki, melynek tagjai: Dr. Varga Lajos, Harmath Gergely s Gál Zoltán. Elhatározták továbbá, hogy decemberben székely estét rendeznek s erre vigalmi bizottságot küldtek ki, melynek tagjai: Székely Ferenc, P. Nagy Zoltán, Nagy István, Gál Zoltán.

* **Katonaságunk vallási statisztikája.** A magyar birodalomban. Horvát-Szlavon országot is belevéve, 132.219 katona szolgál. Ezek a katonák felekezeten szerint így oszlanak meg: az ország 9.919.913 főt számláló római katolikus népessége adott 73.380 katonát; 1.854.143 görög katolikus 10.599 katonát; 2.815.713 görög keleti 15.867 katonát; 1.441.142 ágostai evangélikus 8.872 katonát; 2.441.142 evangélikus református 17.324 katonát; 68.568 unitárius 563 katonát; 851.378 izraelita 5124 katonát és 14.760 egyéb vallású 580 at. A lélekszám arányához viszonyítva legtöbb a katona az ev. ref. egyházból.

* **A szabad iskola első vasárnapja.** A fényes siker biztató jeleivel indult meg tegnap az ingyen tanítás. A szabad iskolának mind a négy helyén megteltek a termek hallgatókkal, éppen olyan hallgatókkal, a melyekre a szabad liceum intézői gondoltak. Férfiak, asszonyok, földművesek és mesteremberek, napszámosok és gyárimunkások gyűltek egybe és öröm, válóságos gyönyörűség volt látni, hogy milyen érdeklődéssel nézték a kísérleteket, milyen figyelemmel hallgatták a magyarázatokat. A tanítást mindenütt az intéző bizottság egy tagja nyitotta meg, a Bánk utcán dr. Kenézy Gyula, az Eötvös utcán dr. Jászi Viktor, a Miklós utcán Kozma László, a Jókai utcán Kardos Albert, tanítottak pedig Karai Sándor, Zolányi János kollégiumi, dr. Eberhardt Béla piarista gimn. és Nádasdi Alajos reáliskolai tanárok.

* **Bucus a Terézvárosban.** A terézvárosi plébánia templomban Szent Teréz, a templom pátrónájának évfordulója alkalmából tegnap tartották meg a bucsut. A templomban egész nap óriási ájtatos közönség volt jelen.

Dalestély. A helybeli munkás dalegylet tegnap este a Bika szálló dísztermében igen jól sikerült dalestélyt rendezett. A szépen egybeállított műsor minden egyes számát a közönség nagy tetszéssel fogadta. A hangverseny után a hajnali órákig tartó tánc volt.

* **Furfangos tolvajok.** Szombaton d. u. két székelyhaji iparcikkeket áruló atyafi azzal az ürüggyel ment be Pintér Gusztáv főtéri ékszerész üzletébe, hogy régi ezüst pénzeket vásárolnak. Csak távozásuk után vették észre a boltban, hogy két gyűrű 30 és 40 korona értékben eltűnt. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

* **Arverés az ex-lex ben.** Fontos elvi jelentőségű határozatot hozott a budapesti ítélőtábla abban a kérdésben, hogy a kinestár a régi adó vagy illeték tartozás alapján az ingatlanokra kérhet-e árverést. A budapesti királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság a budapesti járásbíró, valamint a legtöbb vidéki bíróság ily esetekben megtagadták az árverés elrendelését ez ex-lex-ben. A budapesti királyi ítélőtábla — mint az Ügyvédek Lapja írja — megváltoztatta az alsóbíróságok határozatát s kimondotta, hogy az árverési kérelmet ez esetekben elutasítani nem lehet.

* **Rácz Pali a híres budapesti cigány primás** ma este a Magyar Testvérekkel együtt hangversenyez, az Angol királynő éttermében.

* **Rövid hírek.** Az egészség érdekében. Az ausztriai orvosok mozgalmát indítottak egészségügyi miniszterium létesítése végett. Ajánlatos lenne, ha mindenkor az egészségügyi miniszter lenne az osztrák kabinet feje. — **Borzasztó földrengés Oroszországban.** Bakui hírek szerint a Harazon kerületben a földrengetés nyolc falut rommá tett. Nyolcszáz házból kő kövön nem maradt, négyszáz lakhatatlan lett, az áldozatok száma százakra rug. — **Nagy vasúti szerencsétlenség.** Az Erdélyi Erdőipa R. társaság gyulafalui (Háromszék vm.) faipar telepének vasútján több munkás összekapcsolta az ipari vasut két üres kocsiját, felültek azokra, hogy a lejtőn leereszkedve egy más erdőrésztbe gyorsabban eljussanak. — A meglődült kocsik csakhamar veszedelmes sebességgel haladtak, a munkások azonban fékezni nem tudtak, minélfogva a kocsik kiugrottak, a vágányból és a bennülők a vagon mellett levő sziklához vágódtak. Az odavágódás folytán egy munkás szörnyet halt, heten súlyosan és hárman könnyen megsebesültek.

* **Legmodernebb írógépen van Ügyvédi vagy kereskedői irókora ajátkozom!** Cím: Irógép, Posta restante Helyben.

* **A tifusz járvány ellen legbiztosabban óvakodhatunk, ha avasujfalusi Oroszlánvizet iszunk.** Orvosok bizonyítják, hogy az Oroszlán savanyuvíz minden bacillus tól menten tartja az emberi szervezetet. Az Oroszlánviz a legolcsóbb savanyuvíz. Egy üveg ára 6 kr. Kapható egyedül a Schwartz-féle dohánytőzsdében Piac-utca 29. a. városházával szemben.

Kaiser Salamon Debrecen, Hatvan-utca 2. szám. Résletfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, ur, női divatárak, fehérneműek, férfi, fiu és leányruhák, tükör és képek raktára.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játsszik.

S Z I N H Á Z.

M ű s o r.

Okt. 19. hétfő *Éjjeli menedékhely*, A. bérlet.
 Okt. 20. kedd *Denise*, szinmű. B. bérlet.
 Okt. 21. szerda *Hamlet*, szomorujáték C bérlet.
 Okt. 22. csütörtök *Casanova*, daljáték A bérlet.
 Okt. 23. pénteken *Casanova*, daljáték B bérlet.
 Okt. 24. szombat *Casanova*, daljáték C bérlet.
 Okt. 25. vasárnap délután *Mária bátyja* népszinmű, este *Patyolat kisasszony* szinmű. Először

— (Két előadás.) Vasárnap délután nagyon helyesen, hazafias darabot játszottak. II. Rákóczi Ferenc fogsága került színre kitűnő előadásban, melyben Klenovits, Csiky, Ebergényiné, Jeszenszky né művészi játéka volt a legértékesebb. Este, vasárnap este lévén, megint bemutató volt. Mert tyukhus talán nem minden vasárnap kerül a debreceni népfazekába, azonban új darab a színházban minden vasárnapra jut. Barna Izsó népszínházi karmester daljátéka: *Casanova* volt ezúttal a bemutatott új darab. Csinos zene, nagyon léha szöveg, mely felett a Magyar Figaró orcapirító szelleme dobzódik. Cseppet sem fehér este. Jó nevelésű lányok nem ülhetnek a páholyban.

Az előadás, szokatlanul összevágó, gördülékeny volt. A darab főbb szereplői, különösen Felhő Rózi, Mezei Andor és Faragó Ödön nagy sikert és tetszést akartak és sok tapsban volt részük. A segéd szereplők közül kiemelést kellett Székely Ilona éneke. Az ő szerepét más segédnekesnőnek, talán K. Hegyi Lilinek kellett volna játszani. A felvonás között megint bántóan hosszan tartottak

ugy, hogy az előadás 11 órakor ért véget. Pedig eddig ülni a színházban, ahogyan igazán türelem kell.

A—a.

T Á V I R A T O K.

Lukács Bécsben.

Budapest, okt. 18. Lukács pénzügy miniszter hétfőn d. u. fél 2 órakor utazik Bécsbe.

A kilences bizottság ülése.

Budapest, okt. 18. A szabadelvűpárt kilences bizottsága Széll elnöklete alatt és Lukács pénzügyminiszter jelenlétében d. e. 10 órától d. u. 1 óráig ülésezett. Az ülésen az eddig hozott határozatok formulázását folytatták és befejezték. A bizottság határozatait egyhangulag hozta. Azon hír, mintha különféle behatások a mára hozott határozatok módosítását idézték volna elő, nem felel meg a ténynek. A bizottság elaborátumát csak későbbi időpontban fogja közzétenni.

Rákóczy es Deák ünnep Brassóban.

Brassó, okt. 18. A magyar kaszinó rendkívüli közgyűlésén leleplezte Rákóczi Kossuth és Deák arcképeit. A gyűlésen gróf Kázár István főispán elnökölt. Az ünnepi beszédet Halász Gyula tanár tartotta.

Elvetett adó meglagadás.

Csongrád, okt. 18. A szabadelvűpárt az összes hazafias indítványokat elfogadta, az adó meglagadási javaslatot határozott többséggel elvetette.

A Nemzeti Szalon megnyitása.

Budapest, okt. 18. Nagy és diszes közönség jelenlétében nyitotta meg ma délután a Nemzeti Szalon őszi tárlatát dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi mi-

niszter, a kinek fogadásánál ott voltak: Szalay Imre min. tanácsos, Radisics Jenő min. tanácsos, Merkei tábornok, dr. K. Lippich Elek min. osztálytanácsos stb. A kiállítás nagyon sikerült.

Az olasz királyi pár Párisban.

Páris, okt. 18. Az olasz királyi pár ma misét hallgatott a Rue des Parnesen levő olasz kápolnában.

Páris, okt. 18. Az olasz királyi pár valamint Loubet elnök és neje délelőtt 10 órakor ágyudörgések között megérkeztek csapatszemplére. A hadügyminiszter a hölgyeknek a hadsereg nevében virág ajándékot nyújtott át. Fél 12 kor vége volt a diszszemplének és visszatértek a városba. 1 óra után a királyi pár az Elyseébe ment katonai dejeunerre.

Merénylet egy abbé ellen.

Páris, okt. 18. Tegnap este egy eddig ismeretlen személy revolverből két szer rálőtt Kebel abbéra, a Petit Seminaire tanárára. A lelkes állapota reménytelen.

Új tűzifa raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a gyermek-menház mellett, a lovasut telepén új tűzifa raktárt rendeztem be, a belállandóan a legjobb minőségű tűzifát árusítok.

■ ■ A pontos ölezésért ■ ■
 ■ ■ felelősséget vállalok. ■ ■

Ugyanott végölt tűzifa is minden időben jutányosan kapható.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

özv. Pollák Edéné.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységénél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai, — Kontsek Gézánál, minden gyógyszerárban, drogueriarban és fűszerkereskedésben.

Kutkezelőség: Brassó.

A külföldi Selters, Gleichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. Tisztán, telényi borral, tejjel összeöntve iható.

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.